

Toimitussihteerin palsta

Tulevaisuuden informaatioyhteiskunnassa selviytymiseen vaadittavien taitojen opettaminen on yksi tämän hetken suurista haasteista. Olemme lähestymässä tilannetta, jossa tietotekniset valmiudet ovat lukutaitoon rinnastettava perustaito. Koulutus, teknologia, laitteet ja ohjelmistot eivät kuitenkaan ole tasapuolisesti kaikkien saatavilla. Erityisesti tämä on ongelma kehitysmaissa, joilla ei ole varaa maksaa ulkomaisesta huipputeknologiasta.

Sellaisten taitojen opettaminen, joiden käyttäminen edellyttää tietyn kaupallisen tuotteen ostamista, ei ole maksuttoman ja kaikille avoimen koulutuksen periaatteiden mukaista. Kuitenkin lähes kaikessa tietotekniikkaan liittyvässä opetuksessa on kysymys juuri siitä.

Vuoden 2002 aikana vapaat ja avoimen lähdekoodin ohjelmistot, etenkin Linux-käyttöjärjestelmä, ovat olleet näkyvästi esillä otsikoissa. Tähän ovat vaikutta-

neet talouden laskusuhdanteesta johtuva yritysten ja yhteisöjen halu etsiä säästöjä, vapaiden ohjelmistojen käytettävyyden parantuminen sekä monissa maissa poliittisten päättäjien halu suunnata ohjelmistohankintoja kotimaisille yrityksille. Vaikka vapailla ohjelmistoilla usein tavoitellaan säästöjä, ei raha kuitenkaan ole ainoa eikä edes tärkein syy niiden käyttämiseen.

Monet vapaat ohjelmistot ovat pitkään olleet harrastajien suosiossa. Viimeistään vuoden 2002 aikana nämä ohjelmistot ovat kuitenkin kypsyneet vakavasti otettaviksi vaihtoehdoksi kaikkeen tietojenkäsittelyyn. Vapaita ohjelmistoja ovat ottaneet tai ottamassa käyttöön mm. Saksan liittopäivät, Etelä-Korean julkishallinto sekä Turun kaupunki. Slashdot-lehden mukaan Tanskassa suunnitellaan kaikkien koulujen siirtymistä Linux/StarOffice -ympäristöön. Seuraavassa artikkelissa kerron vapaista ohjelmistoista.

Antti Rasila